

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Veritates Æternæ Ex Prima Hebdomade Asceseos
Jgnatianaè Petitæ**

Vogel, Matthäus

Constantiæ, 1731

Consideratio II. De Paucitate assequentium Finem suum, nec non de
Mediis hunc assequendi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60667)

Consideratio II.

De Paucitate assequentium Finem suum, nec
non de mediis hunc assequendi.

Recitatâ Oratione, sicut ante primam Con-
siderationem monui, imaginare tibi ex
parte una Regnum Cœleste cum Sanctis, ex
altera Infernum cum damnatis; te verò in me-
dio dubium, quo venturus aliquando sis; an
cum innumeris ad infernum, an cum paucis
ad Cœlum. Roga gratiam agnoscendi pau-
citatem salvandorum, ut exinde salutari horro-
re correptus movearis ad amplectenda Salutis
media.

Pars I.

Paucitas assequentium Finem suum.

Doctrina. Creatus es ad Cœlum: creatus
es, ut æternum sis beatus. Eum in Finem
homines ad unum omnes creati sunt. Vult
DEus omnes homines salvos fieri. Sed an
fient salvi omnes? an omnes Finem hunc suum
assequentur? an assequeris, an salvaberis tu,
qui hæc legis? ah horror! salvaberisne Studio-
se, qui hæc legis? an salvaberis? ignoro sane.
Hoc scio, & te, & me, & omnes creatos esse
ad Cœlum; an eò perventuri simus, ignoro.
Hoc scio, paucos esse, qui Finem obtinent,
paucos, qui salvantur; qui verò damnentur,
esse

esse innumeros. *Dilatavit Infernus animam suam, & aperuit os suum absque termino.* Angusta est via, teste Salvatore, quæ ducit ad vitam, & pauci sunt, qui inveniunt eam: Lata est via ad interitum, & multi ambulant per eam. Quid clarius ac illud: *Multi vocati, pauci electi.* O Pauci! pauci! Fuit Archiepiscopus Lugdunensis, qui post 40. annos in eremo exactos mortuus, successori suo apparuit, dicens, tria hominum millia eodem, quo ipse, momento mortua coram iudice DEO comparuisse, ex his verò non nisi homines duos ad Cœlum, tres ad purgatorium esse admissos, cæteros ad Tartara detrusos omnes. O Pauci! O horror! Sub Bertholdi cujusdam concione animo deficiens Mulier, ubi ad se rediit, terrificam hanc habuit ad præsentem allocutionem: Scitote, quot quot adestis, hac me horâ raptam fuisse ad tribunal tremendi DEI: Sexaginta hominum millia coram eodem comparuerunt. Ex his sexaginta hominum millibus quot salvatos creditis? an partem mediam? esset hoc terribile satis. An partem tertiam? ah quis non expavesceret? audite & contremiscite: ex sexaginta hominum millibus (ah permittite O horror!) ex tanta hominum copia eheu! Tres -- Tres -- Tres soli & unici purgatorio adjudicati sunt, cæteri ad inferos dejecti omnes. An non toto corpore contremiscis, qui hoc legis? ex sexaginta! Ah terror vocem cohibet & calamum. Studiose mi, an salvaberis tu? an ego?

ego? an erimus inter paucos illos, qui Finem suum assequentur, an inter plurimos perituros? S. Bernardus in Concione quadam ad suos sic loquebatur: *Quis scit, O Fratres mei, an omnium, quos hic video, nomina scripta sint in libro vitæ? Quis scit, O mi Studiose, an omnium condiscipulorum tuorum nomina scripta sint in libro vitæ? quis scit, an non plures eorum, plures, O utinam non plurimi! damnandi sint? an & tu inter hos? quis scit? esse saltem inter eos potes. Hic me audi: Potésne esse inter plures perituros? potésne Fine tuo excidere? ah potes! potes quia homo es. An etiam excides? hoc ignoro. Unum scio: timuerunt Sanctis timuerunt, qui in rigore summo vixerunt. *Va misero mihi, ait S. Aug. nescio Finem meum: nescio, utrum amore, an odio dignus sim. Fremens & pavens mortem expecto: iram iudicis timeo, ne pro peccatis meis mittat me in gehennam ignis.* Hæc sanctus loquitur. Quid Studiosi? plerumque sine omni metu, sine cura sunt, quasi Cælo excidere non possent, aut ac si res ludicra esset damnari. *Sunt impij, ait Scriptura, qui ita securi sunt, quasi justorum facta habeant.* Timent sancti: rident peccatores. Quod verò hoc signum? pessimum. S. Eusebius enim dicit: *Inmittit Diabolus securitatem, ut immittat perditionem.* Qui maxime securi vivunt, proxime abierunt ab interitu.*

Reflexiones. I. Si pauci sunt, qui Finem suum assequentur, multi qui pereunt; ergo potes

potes

potes perire & tu; potes & tu damnari. Negare non potes. Ergo timendum est, ne fiat: ergo nunquam sine timore vivendum: ergo abiicienda est securitas maledicta. *Cum timore & tremore operemur salutem.*

II. Non satis est sterilis timor. Viator incedens per præcipitium, bene timet, ne decidat; si vero sponte viam periculosam transeat, quis miserebitur pereuntis? timorem cura comitari debet adhibendi necessaria ad salutem media. Quæ illa? S. Chryf. ait: *Vive cum paucis, si vis salvari cum paucis.* Idem aliis verbis dixit Eremita, de quo ante: *Age Pœnitentiam: Corrige vitam: non est tam facile salvari, ut plerique credunt. Vive cum paucis. Cum multis, idest, cum impiis si vivas, morieris etiam cum multis, & peribis. Ergo vivendum est cum paucis, cum piis: horum inspicienda sunt exempla: his adhærendum est, non pravo socio, qui à virtute aut studiis te avocat. Præterea quid Christus? Contendite, ait, intrare per angustam portam. Contendite, vires omnes, omnem laborem impendite: regnum Cœlorum vim patitur: violenti rapiunt illud. Laborandum est pro Cœlo, & serio laborandum: toleranda adversa & ardua: vis sibi ipsi inferenda. Sic Sancti egerunt. Non illi per commoditates in somno, in cibo & lusu, in libertate, non per rosas ad Cœlum abierunt. S. Ignatius monitus, ut finem faceret, aut moderationem saltem adhiberet rigori terribili, quo corpus suum habebat,*

habebat, reposuit: finite me hæc modica pati, ut negotium animæ in tuto collocem. Quid egere tot Martyres, etiam juvenes? quanta passi? quam durè semetipsos habuerunt? scilicet contendere volebant; rapere Cœlum volebant: serium eis erat salvari. Ah lacrymis dignares, videre homines pro terra sollicitos, pro Cœlo pigros! Vocat te socius ad lulum, ad otium, ad cauponam? alacer es: curris: volas: nec frigus curas, nec calorem. Ubi laborandum pro Cœlo est, accedenda fortè Sodalitas, schola, Templum, aut ubi studiis vacandum, Oquæ desidia! jam frigus, jam calorem, jam nescio quid prætexis; nauseatur oratio: fastiditur Sodalitas: negliguntur studia: fingitur infirmitas &c. Et hæc pro Cœlo! & salvari sic cupis? De cilicio, de jejunio, aut flagellatione quid dicam? velut peregrina jam monstra ridentur. Non ita sanè illi, quibus serium erat salvari. Quæruntur jam a juventute commoditates, voluptates in lusu, cibo, somno, otio &c. At hæcne ad Cœlum via est? hocne est contendere? O Charissime, qui hæc legis, attende: non sic itur ad Cœlum. Cur? vivitur cum multis hac ratione; ergo & cum multis peribitur. Vive cum paucis.

III. Si Cœlum Finis tuus est, a quo aberrare potes cum multis, quid agendum? præcedunt te multi; varia hinc inde occurrunt, quæ te à Fine tuo abducere possunt. Quid ages? an illi, multi aut sequendi sunt, aut consulendi?

C

an

an admittenda illa, quæ te abducere possunt? Viator prudens quid agit? si ducem habet viæ peritum, hunc quærit: ad vestigia aberrantium non attendit: non admittit id, quod à via recta potest abducere. Ergo & tu sic age. Dux itineris tui Angelus Custos, Confessarius, Superior tuus, Parentes tui. Hos consule, an viam rectam teneas: horum consiliis obedi: si te à via perversa avocant, eis obtempera. Cave, audias voces sociorum à pietate, studiis, schola &c. te avocantium; à Cœlo te avocant, si hoc agunt. Neque mala aliorum exempla attende, & sequere; sed bona & sancta: nihil admitte, quod à Fine tuo te abducatur. Quære ex te sæpius cum S. Aloysio: Quid hoc ad vitam æternam? an socius ille, illa occasio, illa vivendi ratio, mihi proderit ad Finem meum? si conscientia, si DEUS dicat, nequaquam prodesse, sed nocere plurimum; sequere vocem conscientiæ, vocem DEI.

Affectus. Rex tremendæ Majestatis, timor & tremor venerunt super me, dum veritatem hanc expendi: multi vocati: pauci electi. Ah Domine, nunquid infinita Bonitas tua creavit me, creavit omnes pro Cœlo? & multi adeò pereant? An & ego inter hos multos ero? O timor! O tremor! Studiosos, qui mecum scholas adeunt, salvandos omnes esse non credo: damnabuntur ex eis multi, cheu! multi! egone etiam inter infelices hos ero, Domine? peribone etiam ego? O infinita Bonitas! tantum
à me

À me infortunium averte! Ah ne proicias me à facie tua! Scio, non vis mortem peccatoris, sed salutem: scio, non damnas nisi volentem. O Domine, nolo damnari: volo salvare animam meam. Ne proicias me. O infelicem me, si æternum à te proicerer! & possum tamen, O horror! possum damnari! O DEus, non cogitavi de periculo hoc: hinc vixi sine metu, vixi cum multis, periissem jam cum multis, tu nisi me servasses. Largire, quæso, hanc gratiam, ut vitam novam inchoem.

Proposita. Tuâ confisus gratiâ, sequentia statuo. 1. Salutarem semper timorem nutriam, cogitans: possum damnari! possum perire! 2. Vivam cum paucis, ut salver cum paucis. Pauci sunt, qui quotidiana pietatis exercitia accuratè obeant; pauci, qui sacra Confessionis & Eucharistiæ mysteria debito modo suscipiant; qui seriò se studiis applicent: cum his paucis vivam; non cum multis pigris, impiis, inobedientibus, ne cum his peream. 3. Contendam intrare Cœlum, vires omnes eò conferam; ero alacer ad obeunda sacra, audiendam Missam, conciones, studia: metu frigoris, caloris, aut alterius molestiæ non subducam me templo vel Sodalitati: assuescam etiam mortificationi in rebus saltem levibus. v. g. manè statâ horâ generosè è lecto surgam, preces flectens peragam, in templo non garriam, aut circumspiciam, manus in oratione reverenter jungam, in prandio & cœna ab uno alterove

C 2

gratiore

gratiore bolo abstinencebo, modico tempore adhibebo cilicium &c. Et quid tandem modica hæc sunt, si spectem ea, quæ egerunt Sancti pro Cælo? Mortificabo me etiam in studiis, dum occurret tædium, dum ab his me avocabunt alii, vincam me, studia non negligam. Verbo, quàm chara mihi salus mea est, tam chara erit mortificatio, quia sine hac eam obtinere nequeo. 4. demum sæpe ex me, ex Angelo Custode, ex Confessario meo quæram, an viam ad Cælum teneam? obsequar consiliis eorum, qui me dirigunt, non verò impiorum seductioni, Quæram etiam ex me illud: quid hoc ad vitam æternam? & si advertam, nil huc conferre, fugiam illud & detestabor.

Petitio Gratia. Hæc, Domine, agam, ut salutem meam in tuto collocem. Confige, quæso, timore tuo carnes meas, ut hoc impulsus, abstinenceam ab omni eo, quod Cælum mihi occludere potest, vivamque cum paucis, ne peream cum multis. *Recita hîc orationem illam: Anima Christi sanctifica me! præsertim repete illa verba: Nec permittas me separari à te!*

Pars II.

Media assequendi Finem suum.

D*octrina.* Terruit te, mi studiose, ut spero, paucitas salvandorum: & non absque causa; agitur enim salus æterna. Sed unde, in-
quies,

instruxit, cruorem dedit & vitam; cibum etiam largitus pretiosissimum, non alium quam se ipsum; addidit Sacramenta alia, certissima salutis remedia. Ecclesia catholica, scriptura sacra, libri spirituales, Apostoli, Doctores, Confessarii quid sunt nisi media, quæ homini ad salutem obtinendam deservire possunt. Adde inspirationes internas, adde adversitates ipsas & morbos, eo enim fine omnia hæc à DEO immittuntur, ut homo salvari possit securius. Quò quò convertis oculos, media ad salutem vides: his pervenitur ad salutem; his quia pauci ritè utuntur, salvantur pauci.

Reflexiones. I. Si divina bonitas tot tibi concessit media, ergo verè vult salutem tuam; ergo si pereas, conicere in DEum culpam non potes; ergo sola hominum malitia causa est, cur tot homines pereant: & tu si peribis, tua culpa est.

II. DEus dedit innumera ad salutem media; ergo in manu tua est beatitudo tua; ergo si seriò velis, salvari per DEI gratiam potes.

III. Sanitas, talenta, tempus, vires, studia, sanctissima Sacramenta, libri spirituales sunt tibi data ceu media; ergo hæc adhibenda sunt, si salvari velis: talenta seriò applicanda sunt studiis; Sacramenta dignè & devotè suscipienda, audiendæ conciones &c. Quære jam conscientiam, an his mediis & quomodo usus fueris?

IV. Via ad Cœlum non est nisi Innocentia aut Pœnitentia: ergo si neutram tenes, peribis.

Qua-

Qualem quæso, tenes? an innocentia? an nunquam peccasti graviter? felicem te! at timeo, ne pridem ab hac deflexeris. An ergo viam Pœnitentiæ tenes? an peccata omnia seriò confessus es? an dignos pœnitentiæ fructus profers per mortificationes? an studes emendare consuetudinem illam? an sæpe defles peccata præterita? hoc si non agis, viam pœnitentiæ non tenes. Quam ergo? alia ad Cœlum non superest. Hic te examina: si viam alterutram tenes, perge in ea: si minùs; hodie adhuc aggredere.

V. Si creaturæ sunt tantùm media ad salutem; ergo non sunt Finis tuus. Dedit DEUS creaturas, non ut in eis sisteres, sed ut ex illis ad DEI amorem ascenderes, ut ad salutem eas adhiberes. Stultus foret aurifaber, qui sisteret in contemplanda mallei sui pulchritudine, nec hoc ad elaborandum aurum uteretur: ita & homo ille desipit, qui in creaturis velut Fine suo sistit, nec eas ut media ad Cœlum obtinendum adhibet. Sistere autem in creatura velut Fine suo ille dicitur, qui plus creaturam amat, ac DEUM: qui DEUM offendit, DEI præcepta violat, ne creaturam offendant, aut hujus favorem perdat. v. g. socius creatura est, si DEUM offendis otiano, abstinendo ab oratione aut accessu templi, mentiendo &c. ne socio illi displiceas, ne ejus familiaritatem lædas, ut ei satisfacias; hoc, inquam, si agis, socium ut Finem tibi statuis, plus ac DEUM diligis.

ligis. Idem dic, si, ut voluptate aliqua in potu aut cibo fruaris, DEum offendis negligendo preces, non audiendo sacrum &c. O frequens, O terribilis malitia!

VI. Si creaturæ sunt media ad salutem; ergo in tantum adhibendæ sunt, in quantum ad salutem profunt; ubi verò advertitur, aliquam nocere posse, illico eâ abstinendum est. Aurifaber ubi advertit, nocere malleum in opere aliquo, eum non adhibet; adhibet, ubi prodesse advertit. Creaturis scilicet non licet uti, nisi quantum conducunt ad DEI servitium; ab hoc si una impedit, abiicienda est; adhibenda alia, licet minùs arridens sensui. Sic est socius, est amicus: uti eo potes: dum verò ad malum te incitat, dum à bono avocat, ad computationes, lusus aut graviores noxas invitat, dum inhonesta ore effutit; deserendus est illico. Est domus tibi grata: uti eâ potes: at si justa parentum voluntas obstet, si periculum peccati advertis, fugienda est. Ita propriis etiam membris uti non licet, nisi quantum ad DEI servitium conducunt. Oculos dedit DEus, ut Cœlum suspiceres: si ad illicita convertuntur, erue, proiice abs te; hoc est, mortifica eos. Lingua tua, talenta, sanitas, aliæque omnia velut media huc solum dirigenda sunt, ut DEo servias. Patet hîc examini campus. O quousque creaturæ alicujus amore abreptus es! unde contigit? Mortificatio deerat. hac in re requiritur continua sui victoria.

sanctissima Sacramenta O quàm tepidè, quàm etiam sacrilegè suscepi! sic ego mediis ad salutem usus sum! O malitia! O ingratitude mea! quid fiet de me, si ita perrexero? media si non adhibeo, quomodo ad Finem pertingam? Viam si non teneo, quomodo salvabor? Ah mi DEus! à via innocentiae pridem deflexi! viam poenitentiae velut nimis asperam horruì! quò deveniam, si sic perrexero? peribo aeternum. Ah prohibe hoc à me infortunium, misericors DEus! non meritus sum hanc à te gratiam, maximè quia te Finem meum non quaesivi, sed in creaturis velut Fine meo constituti, plus eas quàm te DEum meum amando; earum amicitiam tuam praeponeo; mortificationem omnem explodendo velut rem ridiculam aut solis Religiosis propriam. Fateor hæc coram te, & ideo indignum omni gratiâ profiteor. Verum non secundum peccata, quæ feci, neque secundum iniquitatem meam retribue mihi! Largire jam gratiam, vitam agendi aliam.

Proposita. Sic enim statuo: vitam aliam Fini meo conformem magis, institutam. 1. Media à DEO data impendam ad salutem meam; talenta seriò applicabo studiis: conciones, Sodalitates, scholam nunquam negligam: librum spirituales saltem diebus festis & dominicis legam: sanctissima Sacramenta cum debita præparatione & devotione suscipiam: monitis Confessarii, & Superiorum meorum promptus obediam. 2. Quia à via Innocentiae prò dolor! deflexi,

deflexi, pœnitentiam amplectar (si in innocentia prima adhuc sis, statue in ea permanere, fugiendo generose peccatum grave) peccata mea Confessione generali expiabo ! hanc N. N. consuetudinem emendabo ; mortificationes etiam in rebus licitis suscipiam. 3. Nunquam hominis amore DEum offendam, aut bonum aliquod omitam ; malo displicere socio, quàm DEo. Hinc si me quis avocabit à studiis, à templo, invitabit ad otium, ad scelus quodcunque ; non sequar : vim mihi inferam, & voluptatem, quâ frui possem in oblato otio, aut peccato, mihi negabo amore DEI mei. 4. Omnem creaturam, quæ me à Fine meo abducit, abominabor : hinc socium illum fugiam, fugiam otiosas illas circumvagationes ; quibus à studiis & virtute avocor. 5. Vincere me conabor asfiduè. Vincam linguam meam, ne proferat verba indecentia : vincam pedes, ne ambulent ad loca illicita : vincam aures, ne audiant illicita : vincam oculos, ne aspiciant inhonesta : vincam manus, ne extendantur, quò non licet : vincam tædium, quod occurret in studiis & oratione.

Petitio. Tu Domine, qui volentibus salvari, tuam non denegas gratiam, benedic mihi, ut quæ te inspirante concepi, fideliter exequar, & sic ad Finem meum ultimum pertingere valeam.

Ad Jesum Crucifixum. Jesu Christe, pro salute mea crucifixe, advolvor pedibus tuis, & gratias

tias

tias tibi ago pro agnitione veritatis adeò salutaris hodie mihi propositæ. Te, qui tanta pro salute mea passus es, rogo, ne permittas me æternum perire: per Vulnera tua rogo, ne proicias me à facie tua cum multis, quos proicias. Vivam deinceps per gratiam tuam cum paucis, ut me salves cum paucis. Oro supplex & acclinis, cor contritum quasi cinis, gere curam mei Finis. O DEUS ego amo te, nec amo te, ut salves me &c.

Ad B. Virginem & Sanctos. Maria Mater gratiæ, refugium peccatorum, anchora salutis meæ! O quantum me terret incertitudo salutis meæ! Ah pro me pete, ut quiete sempiternâ perfruar, ne tormentis comburentis stagni miser obruar. Eandem mihi gratiam impetrate O Sancti Patroni mei: Tu præsertim, mi Angele Custos, qui datus es mihi in ducem viæ meæ; dirige me, obsecro, ne à via ad Cælum aberrem. Angele DEI, qui custos es mei &c.

Consideratio III.

De Peccato Mortali.

Recitata Oratione, imaginare tibi reum aliquem, qui centies mortem promeritus sit ob gravissima flagitia, stare coram Rege, cujus Majestatem læsit; & à quo plurimi alii ob multò minora peccata gravissimè puniti sunt, qui tamen paratus sit dare veniam reo supplicanti.

Cogi-